

Sygn. akt: X Ns 122/20

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2021 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Katarzyna Malinowska
-----------------	--------------------------

Protokolant:	sekretarz sądowy Magdalena Skinder
--------------	------------------------------------

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2021 r. w Toruniu na rozprawie

sprawy z wniosku A. S. (1)

z udziałem A. S. (2)

podział majątku wspólnego

postanawia:

I. ustalić, że udziały stron w majątku wspólnym są równe;

II. ustalić, że w skład majątku wspólnego A. i A. S. (1) wchodzi wyłącznie:

- spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w G. - D. przy ul. (...) znajdujące się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w G. - D. im. H. R. o wartości 128.000 zł (sto dwadzieścia osiem tysięcy złotych)

- odrębna własność lokalu położonego w T. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Toruniu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) o wartości 310.000 zł (trzysta dziesięć tysięcy złotych) wraz z miejscem postojowym, dla którego Sąd Rejonowy w Toruniu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) o wartości 32.000 zł (trzydzieści dwa tysiące złotych),

- samochody: V. (...), rok produkcji 2014, nr rej. (...) oraz F. (...), rok produkcji 2009, nr rej. (...) o łącznej wartości 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych),

- psy: D., rasy sznauzer olbrzymi, maści czarnej i K. rasy sznaucer miniaturowy, maści pieprz i sól

III. dokonać podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że:

- A. S. (2) przyznać spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu położonego w G. - D. przy ul. (...) znajdujące się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w G. - D. im. H. R. oraz samochody: V. (...), rok produkcji 2014, nr rej. (...) oraz F. (...), rok produkcji 2009, nr rej. (...);

- A. S. (1) przyznać odrębną własność lokalu położonego w T. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Toruniu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) wraz z miejscem postojowym, dla którego Sąd Rejonowy w Toruniu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) oraz psy D., rasy sznauzer olbrzymi, maści czarnej i K. rasy sznaucer miniaturowy, maści pieprz i sól;

IV. zasądzić od A. S. (1) na rzecz A. S. (2) tytułem wyrównania udziałów kwotę 82.000 zł (osiemdziesiąt dwa tysiące złotych) w terminie 1 miesiąca od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia następnego po dniu wymagalności do dnia zapłaty;

V. zasądzić od A. S. (2) na rzecz A. S. (1) kwotę 7664,25 zł (siedem tysięcy sześćset sześćdziesiąt cztery złote dwadzieścia pięć groszy) a w pozostałej części roszczenia oddalić;

VI. zasądzić od A. S. (1) na rzecz A. S. (2) kwotę 18899,50 zł (osiemnaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt dziewięć złotych pięćdziesiąt groszy) a w pozostałej części roszczenia oddalić;

VII. ustala, iż każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie;

VIII. zasądza od stron postępowania na rzecz Skarbu Państwa kwotę po 567,42 zł (pięćset sześćdziesiąt siedem złotych czterdzieści dwa grosze) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

X Ns 122/20

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. S. (1) złożyła wniosek o podział majątku wspólnego zgromadzonego w czasie trwania związku małżeńskiego z A. S. (2) i ustalenie nierównych udziałów. Wspólność majątkowa stron ustala z dniem 18 grudnia 2019 r. Strony nie zawierały małżeńskich umów majątkowych (dowód: kopia wyroku k. 11- 12).

Podstawą prawną wniosku zgłoszonego w niniejszej sprawie stanowi art. 35 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, który stanowi, iż w czasie trwania wspólności ustawowej żadne z małżonków nie może żądać podziału majątku wspólnego. Z wniosku wynika a contrario wynika więc, że podział majątku wspólnego małżonków możliwy jest po ustaniu tej wspólności. Wspólność ustawowa zaś ustala w 18 grudnia 2019 r. i tym samym żądanie dokonania podziału majątku wspólnego stron w niniejszej sprawie jest dopuszczalne. W postępowaniu tym sąd w pierwszej kolejności dokonuje ustalenia składu i stanu majątku wspólnego oraz jego wartości, co wynika z treści art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c.

Nadto zgodnie z art. 45 § 1 krio każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności.

Zgodnie z treścią art. 43 § 1 i 2 krio oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Jednakże z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Wnioskodawczyni domagała się ustalenia, że jej udział w majątku wspólnym wynosi 19/20 a uczestnika 1/20

I. skład i wartość majątku wspólnego:

1. (...)

Wnioskodawczyni i uczestnik są właścicielami:

a) spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu położonego w G. - D. przy ul. (...) znajdującego się w zasobach Spółdzielni Mieszkaniowej w G. - D. im. H. R. [dowód: zaświadczenie ze spółdzielni k. 23 akt]. Strony nabyły to prawo w czasie trwania małżeńskiej wspólności ustawowej. Wartość prawa to 128.000 zł (dowód: opinia biegłego k. 355-371 akt). Mieszkanie jest używane T. B. i wbrew twierdzeniom uczestnika, nie jest obciążone umową dożywocia (dowód: zapisy w akcie notarialnym k. 185-186). Małżonkowie nabyli bowiem mieszkanie na podstawie umowy sprzedaży

i nie zostały spełnione przesłanki z art. 908 § 1 kc, który stanowi, że jeżeli w zamian za przeniesienie własności nieruchomości nabywca zobowiązał się zapewnić zbywcy dożywotnie utrzymanie (umowa o dożywocie), powinien on, w braku odmiennej umowy, przyjąć zbywcę jako domownika, dostarczać mu wyżywienia, ubrania, mieszkania, światła i opału, zapewnić mu odpowiednią pomoc i pielęgnowanie w chorobie oraz sprawić mu własnym kosztem pogrzeb odpowiadający zwyczajom miejscowym.

b) odrębnej własności lokalu położonego w T. przy ul. (...) - KW nr (...) (k. 13) o wartości 310.000 zł wraz z miejscem postojowym – KW nr (...) (k. 14-22) o wartości 32.000zł (dowód: odpisy z KW k. 13-22, opinia k. 372-389).

Strony zgodnie wniosły o przyznanie nieruchomości opisanej w pkt. 1b wnioskodawczyni, a prawa opisanego w pkt. 1a – uczestnikowi.

2. Ruchomości

W skład majątku wspólnego na dzień ustania wspólności majątkowej stron wychodziły dwa samochody: V. (...), rok produkcji 2014, nr rej. (...) oraz samochód ciężarowy marki F. (...), rok produkcji 2009, nr rej. (...). Strony zgodnie ustaliły, iż wartość tych składników majątku wynosi 50.000 zł i mają zostać przydzielone uczestnikowi A. S. (2).

3. środki finansowe

Na dzień zniesienia małżeńskiej wspólności majątkowej strony posiadały niewielkie kwoty zgromadzone na rachunkach bankowych [dowód: pismo banku k. 414, 420, 510, 520, akt], jednak zgodnie z oświadczeniem obu stron na rozprawie w dniu 22 września 2021 r. środki te zostały spożytkowane na codzienne wydatki. Wobec tego jako niezajdujące się w majątkach stron nie podlegają podziałowi

4. psy D., rasy sznaucer olbrzymi, maści czarnej i K. rasy sznaucer miniaturowy, maści pieprz i sól

Sąd odstąpił od ustalania wartości psów, tym bardziej, że nie mają one wymiernej wartości finansowej. Biorąc pod uwagę fakt, że mieszkają one z wnioskodawczynią i tam jest ich dom, Sąd postanowił pozostawić je w dotychczasowym miejscu. Biorąc jednak pod uwagę, że ani wnioskodawczyni ani uczestnik nie chcą się już zajmować D. - sznaucerem olbrzymim Sąd pozostawia decyzję, co do jego dalszego losu w rękach ich dotychczasowej opiekunki.

Podsumowanie

Wartość majątku wspólnego stron podlegającego podziałowi to kwota: 520.000 zł ((...) + (...) + (...))

Każda ze stron winna otrzymać równowartość 260.000 zł.

A. S. (1) otrzyma składniki majątku o wartości 342.000 zł a więc o 82.000 zł za dużo.

Uczestnikowi przypadną składniki majątku o wartości 178.000 zł a więc o 82.000 zł za mało.

Mając powyższe na względzie kwota 82.000 zł należy się A. S. (2) tytułem dopłaty.

III. Rozliczenie pomiędzy współwłaścicielami z tytułu wydatków na rzecz wspólną i uzyskanych pożytków oraz spłaconych długów

W stosunkach pomiędzy współwłaścicielami (w okresie pomiędzy ustaniem wspólności majątkowej a chwilą zniesienia współwłasności) zastosowanie znajduje art. 207 kc, który stanowi, że pożytki i inne przychody z rzeczy wspólnej przypadają współwłaścicielom w stosunku do wielkości udziałów; w takim samym stosunku współwłaściciele ponoszą wydatki i ciężary związane z rzeczą wspólną.

1. żądanie uczestnika o rozliczenie kosztów utrzymania lokalu położonego w G. D.

Podstawą roszczenia jest art. 206 kc, bowiem dyspozycja art. 34¹ krio znajduje zastosowanie jedynie w czasie trwania wspólności majątkowej

W tym miejscu konieczne jest wskazanie zasad ponoszenia kosztów utrzymania nieruchomości i żądania zwrotu nakładów przez współwłaściciela korzystającego z nieruchomości z wyłączeniem drugiego z nich. Jeśli odbywa się to w ramach umowy, przynosi to korzyść w postaci braku podstaw do uiszczenia wynagrodzenia na rzecz drugiego ze współwłaścicieli, ale też pewne konsekwencje – mianowicie konieczność samodzielnego utrzymania nieruchomości.

Poza sporem w sprawie było, że mieszkanie za zgodą stron zajmuje babcia uczestnika nie ponosząc z tego tytułu żadnych kosztów. W czasie trwania wspólności majątkowej koszty utrzymania mieszkania i opłaty za zużyte media ponosili małżonkowie z majątku wspólnego. Po ustaniu wspólności majątkowej mieszkanie to pozostało w wyłącznym posiadaniu członka rodziny uczestnika. Brak jest podstaw do żądania od A. S. (1) rekompensaty uczestnikowi kosztów utrzymania babci. Po pierwsze zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych wstępnych należy do stosunków prawnorodzinnych – a po rozwodzie nie istniała taka więź z po stronie wnioskodawczyni. Ponadto wnioskodawczyni w żaden sposób nie korzystała z tego mieszkania. Tak więc A. S. (2) jako użyczający babci mieszkanie i ponoszący wszelkie koszty utrzymania go a tym samym korzystający wyłącznie ze wspólnego prawa stron winny jest we własnym zakresie ponosić koszty jego utrzymania.

Żądania uczestnika w tym zakresie zostały ostatecznie sformułowane na k. 618 akt, który domagał się rozliczenia poniesionych kosztów w kwocie 6429,61 zł.

Do akt załączono potwierdzenia przelewów:

- 200 zł czynsz wpłacony 23.01.20, k. 318, - 430 zł czynsz za kwiecień i maj 2020 k. 319, - 205 zł czynsz za czerwiec 2020 k. 320, - 420 zł czynsz za lipiec 2020 k. 321, 400 zł czynsz za sierpień 2020 k. 322, - 279 zł czynsz za wrzesień 2020 + woda k. 323, - 280 zł czynsz za październik 2020 r. k. 324, - 250 zł czynsz za listopad 2020 k. 325, - 300 zł czynsz za grudzień 2020 + woda k. 326, - 300 zł czynsz za styczeń 2021 i woda k. 529, - 200 zł czynsz wpłata 25.03.2021 k. 532, - 340 zł czynsz i woda wpłata 13.04.2021 k. 531, - 460 zł czynsz za kwiecień i maj 2021 k. 530, - 250 zł czynsz za czerwiec 2021 k. 597, - 270 zł czynsz za lipiec 2021 + woda k. 620, - 240 zł czynsz za sierpień 2021 k. 621, - 270 zł czynsz za wrzesień 2021 k. 622.

Ponadto na k. 623, 598, 527, 528, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 444, znajdują się potwierdzenia uiszczenia opłat za prąd.

Podkreślić należy, iż brak jest podstaw do żądania partycypowania przez wnioskodawczynię w kosztach zużytej wody i prądu przez osobę zajmującą lokal. Dokonując analizy przedstawionych dowodów wskazać należy, że nie sposób ustalić jaka kwota wpłat do spółdzielni obejmowała opłaty za wodę. Tak więc, nawet gdyby Sąd doszedł do przekonania, że wnioskodawczyni powinna wraz z uczestnikiem ponosić połowę opłat stałych za mieszkanie, wniosek ten nie mógłby być uwzględniony z uwagi na nieudowodnienie wysokości roszczenia. Przypomnieć w tym miejscu wypada, że w tym przypadku zastosowanie znajduje rozkład ciężaru dowodu (art. 6 kc) – Sąd nie bada tych okoliczności z urzędu.

2. żądanie uczestnika o rozliczenie kosztów utrzymania samochodów V. (...), rok produkcji 2014, nr rej. (...) oraz samochód ciężarowy marki F. (...), rok produkcji 2009, nr rej. (...).

Łącznie uczestnik domagał się rozliczenia kwoty 5299 zł z tytułu poniesionych kosztów ubezpieczenia AC i OC. Przedłożył następujące dowody:

polisa nr (...) k. 342 i potwierdzenie jej opłacenia 4x 651 zł na k. 334, 335, 525, 624

polisa nr (...) k. 343 i potwierdzenia wpłat 3x 705 zł na k. 336, 337, 340

polisa nr (...) k. 341 i potwierdzenia wpłat 4x 142 zł k. 338, 339, 526, 625

3. żądanie uczestnika rozliczenia pożytków z wynajmu mieszkania przy ul. (...)

Uczestnik wskazuje, że rozliczeniu podlega kwota 22500 zł (żądanie na k. 583) za okres od stycznia 2020 do czerwca 2021 r. po 1500 zł miesięcznie, z wyjątkiem czerwca, lipca i sierpnia, kiedy to mieszkanie nie był wynajmowane (bezporne)

4. żądanie wnioskodawczynie rozliczenia wydatków związanych z utrzymaniem przedmiotu najmu - mieszkania przy ul. (...) i utrzymania psów

A. S. (1) wykazała, że w okresie po ustaniu wspólności majątkowej uiściła opłaty w łącznej kwocie 470,30 zł (k. 499-502), a nadto uiściła podatek zryczałtowany od sum uzyskanych przy wynajmie 8,5% (czyli kwotę 1912,50 zł) oraz zapłaciła opłaty do wspólnoty za 3 miesiące bez wynajmu po 515,09 zł, co daje kwotę 1545,27 zł (k. 498)

Żadna z tych kwot nie była przez uczestnika kwestionowana.

Ponadto A. S. (1) domagała się rozliczenia nakładu na przedmiot najmu w postaci malowania lokalu, za które zapłaciła 3470 zł. Dowodem na tę okoliczność miał być potwierdzenie przelewu wskazanej kwoty na rzecz D. M. z tytułem: „malowanie” znajdujące się na k. 503.

A. S. (2) zakwestionował tę kwotę wskazując, że wnioskodawczynie nie wykazała, że miało miejsce faktycznie malowanie. Tymczasem z przedstawionego potwierdzenia przelewu nie sposób dowiedzieć się za jakie malowane A. S. (1) faktycznie zapłaciła.

Wnioskodawczynie nie zaoferowała żadnego innego dowodu na potwierdzenie swoich twierdzeń – Sąd uznał w tym zakresie żądanie za nieudowodnione.

Ponadto wnioskodawczynie domagała się rozliczenia wydatków na utrzymanie i leczenie dwóch psów należących do stron w kwocie 12.400,30 zł. Wskazała, że wydatki wyniosły:

- (...),5 zł leczenia weterynaryjnego - zaświadczenie k. 573
- 2810 zł za usługi pielęgnacyjne zaświadczenie k. 574
- 2922 zł za karmę k. 576-580

Suma tych kwot daje 11400,50 zł

Uczestnik na k. 584 akt wniósł o oddalenie tego roszczenia w części - nie zakwestionował kosztów zakupu karmy. Zakwestionował jednak sam fakt poniesienia kosztów leczenia i pielęgnacji psów.

Na udowodnienie poniesionych wydatków na leczenie A. S. (1) przedłożyła zaświadczenie lekarsko – weterynaryjne z dnia 8 czerwca 2021 r. (k. 573). W dokumencie tym lekarz T. C. wskazał, że w okresie stycznia, lutego i marca koszt leczenia psa D. i K. wyniósł 5668,50 zł.

Celem wykazania poniesionych kosztów pielęgnacji wnioskodawczynie przedłożyła zaświadczenie z 10 czerwca 2021 r. podpisane przez M. J., że w okresie od stycznia 2020 r. do czerwca 2021 r. A. S. (1) poniosła koszty 2810 zł.

Sąd uznał te dowody za wystarczające i wiarygodne. W toku postępowania wnioskodawczynie wspominała, że sznaucer olbrzymi chorował. Okoliczność ta nie została zakwestionowana. Logicznym było więc przyjęcie, że pies znajdował się pod opieką weterynarza, którego usługi nie są tanie. To samo dotyczy usług pielęgnacyjnych. Wnioskodawczynie przedstawiła dowód na poparcie swych twierdzeń a uczestnik nie przedstawił innego dowodu, z którego wynikałoby, że osoby sporządzające te zaświadczenia nie zawarły w nich prawdy.

5. żądanie uczestnika o rozliczenie nakładu w postaci spłaty z majątku osobistego długu związanego z nabyciem mieszkania w G. D.

A. S. (2) zapłacił w czerwcu 2021 r. resztę ceny za spółdzielcze prawo do lokalu w kwocie 10.000 zł zgodnie ze zobowiązaniem zaciągniętym w czasie trwania związku małżeńskiego (przelew k. 586)

6. Żądanie rozliczenia 220.000 zł wydanych przez uczestnika z majątku wspólnego na zakup mieszkania jego matki

Podstawą tego roszczenia jest art. 415 kc i dotyczy sytuacji, w której jeden z małżonków wyzbył się składnika majątku w sposób nieuprawniony lub roztrwonił je. Pierwszą z okoliczności, którą należało ustalić przy rozważaniu zaliczenia tej kwoty w ramach podziału majątku było, czy A. S. (2) faktycznie dał matce pieniądze na mieszkanie. Dopiero w dalszej kolejności można by ustalać, czy zostały spełnione przesłanki z art. 415 kc. Tymczasem poza twierdzeniami wnioskodawczyni brak było dowodów na te okoliczności. Wnioski dowodowe wnioskodawczyni sprawdzały się do tego, że to B. S. miał udowodnić skąd miał pieniądze na zakup swojego mieszkania. Tymczasem to na wnioskodawczyni spoczywał ciężar wykazania, że środki te rzeczywiście pochodziły z majątku wspólnego małżonków, a nie udowodnienie przez świadka, czy też uczestnika, że w rzeczywistości było inaczej. Sąd pominął dowody, które naruszyć mogły prywatność osoby trzeciej - w szczególności z historii rachunku bankowego świadka. Nieistotne dla rozstrzygnięcia z przyczyn wskazanych powyżej było również badanie dokumentów ze sprawy I C 2372/13 o zachowek na rzecz świadka.

Z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy na k. 411, 440, 441, 454 wynika, że A. S. (2) przekazał matce 30.000 zł, jednak powiązane jest to z wcześniejszą wpłatą 40.000 zł matki uczestnika na jego rzecz.

Roszczenie w tym zakresie nie mogło zostać uwzględnione.

Podsumowanie

Uczestnik poniósł koszty utrzymania samochodów w kwocie 5299 zł i spłacił wspólny dług byłych małżonków w kwocie 10.000 zł

Wnioskodawczyni poniosła koszty utrzymania mieszkania w kwocie 3928,07 zł (470,30 zł +1545,27 zł +1912,50 zł) i koszt utrzymania psów w kwocie 11400,50 zł

Wnioskodawczyni uzyskała pożytek z najmu w kwocie 22500 zł

Tak więc A. S. (2) należy się od A. S. (1) połowa pożytków (11.250 zł), połowa kosztów ubezpieczenia samochodów (2649,50 zł) oraz połowa spłaconego długu (5000 zł) – łącznie 18899,50 zł

A. S. (1) należy się od A. S. (2) połowa kosztów utrzymania mieszkania (1964 zł) i połowa kosztów utrzymania psów (5700,25 zł) – łącznie 7664,25 zł

Żądanie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym.

Na początku wskazać należy, że szkody wyrządzone w czasie trwania wspólności ustawowej przez małżonka w majątku wspólnym z winy nieumyślnej nie mają wpływu na rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego, natomiast mogą mieć wpływ na sposób jego podziału (zob. uchwała SN z 19.05.1989 r., III CZP 52/89, LEX nr 3541). W uzasadnieniu wskazanej uchwały Sąd Najwyższy potwierdził, że – co do zasady – podziałowi podlega stan czynny masy majątkowej w chwili dokonywania podziału. Jednak jeśli przed podziałem majątku wspólnego jedno z małżonków doprowadzi do rozmyślnego zniszczenia lub wyzbycia się określonych składników majątku wspólnego ze szkodą dla rodziny, to przy ustaleniu masy podziału wartość uszczuplonego majątku powinna mieć wpływ na rozliczenie pieniężne między podmiotami tego majątku albo na ustalenie nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym. Sąd najwyższej instancji podkreślił jednak, że inaczej przedstawia się sprawa przy wyrządzeniu szkody w majątku wspólnym przez lekkomyślność lub brak należytej staranności po stronie jednego z małżonków. Szkoła

wyrządzona w takich warunkach nie może mieć wpływu na rozliczenia w postępowaniu o podział majątku wspólnego, ponieważ tak powstałe uszczuplenia majątkowe, jako niezamierzone, są zwykłą konsekwencją wynikłą ze wspólnoty łączącej małżonków. Stanowią swoistego rodzaju ryzyko, jakie często występuje w czynnościach różnego rodzaju, a głównie faktycznych, składających się na całość życia społecznego w rodzinie. Nieumyślne wyrządzenie szkody może mieć jednak niekiedy wpływ na sposób podziału dorobku w naturze. Małżonek poszkodowany może mieć w takim wypadku pierwszeństwo w domaganiu się przyznania mu ściśle określonych składników majątkowych.”

K. S., 2. Ustalanie składu i wartości majątku wspólnego [w:] K. S., K. S., Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków, K. S., W. 2017.

W art. 43 § 2 k.r.o. ważnymi powodami są względy natury etycznej, które sprawiają, że w danych okolicznościach równość udziałów małżonków w majątku wspólnym wyraźnie kolidowałaby z zasadami współżycia społecznego. U podstaw art. 43 § 2 k.r.o. leży założenie, że tylko w małżeństwie prawidłowo funkcjonującym usprawiedliwione są równe udziały w majątku wspólnym, mimo że małżonkowie przyczyniali się do jego powstania w różnym stopniu. Opiera się ono na więzach osobistych i gospodarczych między małżonkami oraz na obowiązku wzajemnej pomocy. To założenie odpada jednak, gdy małżonek rażąco lub uporczywie naruszał swoje obowiązki wobec rodziny bądź doprowadził do zawinionego rozkładu pożycia, choćby znalazł on wyraz tylko w separacji faktycznej, a do rozwodu nie doszło. Kwestia winy nie jest więc bez znaczenia przy ocenie „ważnych powodów”, dlatego przyjmuje się, że art. 43 § 2 k.r.o. nie powinien działać na niekorzyść małżonka, któremu nie można przypisać winy (zob. uzasadnienie postanowienia SN z 27.06.2003 r., IV CKN 278/01, LEX nr 82435). (...) O istnieniu ważnych powodów nie przesądza obciążająca jedno z małżonków wina za rozkład pożycia małżeńskiego, stwierdzona w wyroku rozwodowym lub orzekającym separację, ani ustalenie w.

Drugą z przesłanek koniecznych do ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym jest: stopień przyczyniania się małżonków do powstania majątku wspólnego. Przepis art. 43 k.r.o., poza tym że w § 1 wprowadza zasadę równości udziałów w majątku wspólnym, wprowadza również domniemanie równego przyczyniania się małżonków do powstania ich majątku wspólnego. (...) Przyczynianie się małżonków do powstania majątku wspólnego stanowią nie tylko ich działania prowadzące bezpośrednio do powiększenia substancji tego majątku, kształtuje je także całokształt starań o założoną przez zawarcie małżeństwa rodzinę i zaspokojenie jej potrzeb. O stopniu tego przyczynienia się nie decyduje wyłącznie wysokość zarobków lub innych dochodów osiąganych przez małżonków, wykorzystanych na zaspokojenie potrzeb rodziny. Dla jego określenia ma znaczenie, czy posiadanymi zasobami małżonkowie gospodarują racjonalnie, a w szczególności – czy lekkomyślnie ich nie trwonią. Stosownie do art. 43 § 3 k.r.o. przy ocenie, w jakim stopniu każde z małżonków przyczyniło się do powstania majątku wspólnego, uwzględnia się także nakład osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym. (...) Sąd, ustalając stopień przyczynienia się małżonków do powstania ich majątku wspólnego, powinien także uwzględnić „negatywny” aspekt zachowania małżonków, w postaci nieusprawiedliwionego pomniejszania majątku wspólnego. (...) S. tylko wyliczenia rachunkowe nie mogą stanowić wystarczającej podstawy ustalenia stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego i nie mogą przesądzać o określeniu tego stopnia. Jego określenie powinno nastąpić przy uwzględnieniu także okoliczności niewymiernych – art. 43 § 3 k.r.o.

K. S., Żądanie ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym [w:] K. S., Komentarz do spraw o podział majątku wspólnego małżonków, W. 2017.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że to na wnioskodawczyni spoczywał ciężar udowodnienia, że udziały w majątku wspólnym są nierówne.

To prawda, że A. S. (2) wskutek przestępstwa stracił pieniądze – kwotę ponad 800000 zł (PIT – 38 za rok 2013 k. 24-25) a następnie uzyskał w 2017 r. stratę w wysokości (...) (PIT 38 k. 26-27) i stał się ofiarą przestępstwa (k. 213 akt i bezsporne), a to eliminuje zarzut specjalnego, umyślnego działania na szkodę majątku wspólnego. A właśnie ten fakt został wskazany za ważny powód do ustalenia nierównych udziałów. Jednak jak wskazano powyżej nie była to sytuacja kiedy A. S. (2) dokonał rozmyślnego wyzbycia się określonych składników majątku wspólnego ze szkodą dla rodziny.

W świetle prowadzonego postępowania karnego i wobec braku stosownych dowodów nie można mu nawet zarzucić lekkomyślności, czy też braku należytej staranności, tym bardziej, że uczestnik brał udział w szkoleniach, kształcił się w tej materii (dokumenty k. 53-63). Podkreślić należy, że A. S. (1) wiele lat godziła się na sposób zarobkowania przez męża na giełdzie.

Tak więc wnioskodawczyni nie wykazała, że istniał ważny powód w rozumieniu art. 43 § 2 krio, co już eliminuje ustalenie udziałów w majątku wspólnym z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z małżonków przyczynił się do powstania tego majątku

Na dowód uzyskiwanych przychodów uczestnik przedstawił szereg dokumentów (83-184)

Małżonkowie w czasie trwania związku małżeńskiego zarabiali stosunkowo duże kwoty, jednak jedno z małżonków nie wiedziało ile zarabia drugie – taki był sposób prowadzenia finansów rodziny. Nawet gdyby uznać, że istniał ważny powód w świetle powołanego art. 43 § 2 krio to nie wykazano, że stopień, w którym każdy z małżonków przyczynił się do powstania majątku był różny. Uczestnik osiągał dochody, z dokumentów przedstawionych przez strony wynika faktycznie, że realne dochody A. S. (2) były niższe niż żony. Jednakże, jak wskazano powyżej same tylko wyliczenia rachunkowe nie mogą stanowić wystarczającej podstawy ustalenia stopnia przyczynienia się każdego z małżonków do powstania majątku wspólnego..

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 kpc